

Izglītības vēsture (skola un bērnudārzs) Kauguru pagastā

Par Kauguru skolas dibināšanu un atrašanās vietu nav precīzu ziņu, bet vēstures arhīva materiāli stāsta par 1690. gada notikušo Lejas – Eniņa Krišjāņa prāvu, kad tas 13. novembrī tiesājies ar Kaugurmuižas pārvaldnieku Herbertu Gerngrossu par to, ka tas aizskāris ar draudiem un lamu vārdiem viņa dēlu – skolas puiku. Tomēr vēl 1693. gadā tiesāšanās turpinās un tajā minēts, ka pārvaldnieks Gerngross apsūdz zemnieku Krišjāni par to, ka tas liedzis savu dēlu sūtīt skolā. No minētajiem dokumentiem var secināt, ka Kauguros zviedru valdības laikos 17.gs. beigās kaut kāda skola ir bijusi. Kaut gan par skolas atrašanās vietu un tās darbību pirmie atrastie dokumenti nekā neliecina.

1738. gada baronese Hallarte nodibināja skolotāju semināru Valmierā, kurā arī mācījies Kauguru skolas pirmais zināmais skolotājs Šķesteru Pēteris.

1739. gada Valmieras draudzes protokolā minēts, ka Kauguru skolā mācījušies 56 bērni.

Nav precīzu ziņu par vietu, kur šī skola atradusies. Taču ir pamats domāt, ka šī pirmā skola atradusies „Šķesteros”, jo Valmieras draudzes protokolā teikts:

„...Šķesteru Pēteris, pirmais šīs skolas skolotājs dzimis ap 1702. gadu, ir Kauguru pagasta „Buņņu” mājas saimnieka brālis, apprec Kauguru pagasta „Šķesteru” saimnieka māsu Marrietu un pāriet uz dzīvi „Šķesteros”.”

Tajā pašā laikā runā arī par īpaša skolas nama celšanu Kauguros. Minētajai vajadzībai toreizējais Kaugurmuižas pārvaldnieks Mortons atvēlējis lielāku naudas summu. Kur šis nams celts un vai vispār uzcelts, par to ziņu nav. Nav precīzu ziņu par to, cik ilgi pastāvējusi Šķesteru Pētera skola, jo 1745. gadā viņa vārdu gan min, bet vairs nerunā kā par skolotāju. Tā kā Šķesteru Pēteris pārceļas uz Valmieru, tad iespējams, ka skola ir likvidēta.

Ilgī tomēr bez skolas kaugurieši nepaliek. Turpmākās ziņas par Kauguru skolu atrodamas 1765. gada 30. aprīļa baznīcas protokolā. Tas ir laiks, kad baznīca izdod pavēli par skolu dibināšanu zemnieku bērniem. 1765. gada lēmumā teikts:

„...kas var, lai pats māca savu bērnu, ja nav, kas māca, skola ierīkojama muižā vai zemnieka mājā. Par skolotāju norīkojams zemnieks, kam muižnieks piešķir algu, bet mācītājam jāpārbauda skola reizi četrās nedēļās. Skolai jādarbojās no Mārtiņiem līdz Lieldienām, un skolēnu sarakstus dod mācītājs. Skolēns, kas mācās mājās, jāved uz pārklaušināšanu pirms Lieldienām...”

Acīm redzot arī Kauguros ir bijusi nepieciešamība dibināt zemnieku bērnu skolu. Par to liecina minētā baznīcas protokola vārdi: " ... 1765. gadā skolā mācās 35 bērni un par skolotāju strādā „Adzeļu” mājas saimnieka brālis Indriķis. Indriķis mirst 1773. gada 20. martā tikai 58 gadus vecs." Kas notiek ar skolu, nav zināms. Domājams, ka zināmu

Pēdējo reizi rediģēts 2011.gadā.

laiku skolas darbs pārtraukts, jo 1792. gadā par kauguriešiem teikts, ka viņu bērni mācās mājās.

Veselus 33 gadus arhīva dokumenti, kas par kauguriešu dzīvi atrodami samērā daudz, nerunā vairs ne vārda par skolu Kauguros.

Tikai 1824. gada Kaugurmuižas barons Heinrihs Volfs ierosināja jautājumu par skolas celšanu pagastā. Jaunu skolas namu neceļ, bet par tādu izrauga Gaides saiešanas namu, ko skolas vajadzībām nekavējoties pārlabo.

1825. gada 10. novembrī Valmieras draudzes mācītājs Jūlijs Valters to iesvēta.

Par Gaides skolas izcelšanos un tās darbību liecina šīs skolas pēdējā skolotāja Mārča Meckera vārdi: „... Dievs mudināja 1824. gada cienīgu baron fon Lielkungu, kas tobrīd Kauguros valdīja, tas paskubināja valsti par bērnu dvēselēm gādāt un skolu celt. Viņa padomam piekrit klāt Kauguru pagasta tiesas priekšsēdētājs Salasmīļu saimnieks Jēkaups Zalčmanis, kas valsti paskubināja un tā tūliņ nosprieda, ka skolai citas labākas gruntes nav, ka to saiešanas kambara kopējo kambari pārlabot.”

No 1825. gada skola Kauguros darbojas bez pārtraukuma. Mārcis Meckers vēl jūsmo par baronu, kas skolu ar grāmatām un tāfelēm apdāvinājis, un devis skolai visu, ko draudze nav spējusi dot. Tāpat viņš atzinīgus vārdus saka par mācītāju Jūliju Valteru, kas daudz darījis skolas labā.

Pirmais Gaides saiešanas nama skolotājs ir Vecbrenģuļū Saulītes mājas saimnieka dēls. Pēteris Saulīte dzimis 1782. gadā, izglītojies Trikātas draudzes skolā. Skolotāja Saulītes laikā skolā māca lasīt, rakstīt, rēķināt, zīmēt, dziedāt un no galvas pateikt bībeles stāstus.

Skolotāju Pēteri Saulīti smādējuši par dārgu, un tādēļ tika pieņemts cits skolotājs – Zīlapu (Blaumaņu) Pēteris, kas ir 80 gadus vecs un neprata skolas darbu. Skola panīkst, jo māca vairs tikai lasīt, dziedāt un tura bībeles stundas. Ar to nav apmierināts superintendenta mācītājs Ferdinands Valters. Viņš liek pagastam meklēt jaunu skolotāju – rakstīt un rēķināt pratēju.

1834. gadā par skolotāju pieņem Mārci Meckeru, kas dzimis 1815. gadā Kauguru pagasta Mičkēnu mājās, izglītību guvis Valmieras draudzes skolā. Meckers ir bijis viens no centīgākajiem skolotājiem Gaides saiešanas namā. Skolotāja pienākumus viņš apzinīgi pilda līdz 1871. gadam. Alga Meckeram – dārziņš pie mājas, zeme no muižas (cik - nav zināms), un no pagasta 20 sudraba rubļi. To pašu mazo algu Meckers saņem ļoti nekārtīgi. Viņš no savas pieticīgās algas apgādājis arī veco skolotāju Zīlapu Pēteri, jo acīmredzot pagasts par viņu nelikās ne zinīs. Par minētajiem datiem liecina Meckera vārdi: „...Tad mani 1834. gadā ielika Kauguru pagastā 80 gadus vecā skolmeistara Zīlapa Pētera vietā par skolmeistaru 20 gadus vecu, un nu man grūti gāja dot vecam skolmeistaram maizi. Viņu es no visas sirds mīlēju, jo tas bija viens īstens Kristus draugs un Dieva vārda mīļotājs...”

Pēdējo reizi rediģēts 2011.gadā.

Skolotājs P.Grāpis aprakstījis skolas vēstures hronikā tā laika grūtos dzīves apstākļus un skolotāju beztiesību lielo saimnieku priekšā. Viņš raksta: „ Skolotājs Meckers pats pār pleciem atnesis skolai malku no meža. Skola bijusi tik auksta, ka skolēni slimojuši un cits pēc cita miruši, bet nevienu amata vīru tas nav satraucis.” Skolotājs Mārcis Meckers grūtā darbā, rūpēs par maizes kumosu un cīņā ar pārestībām, 1871. gadā 55 gadu vecumā mirst.

Pārmaiņas skolas dzīvē sākas ar 1866. gadu, kad valdība izdod pagastu pašvaldības likumu. 1867. gada 5. janvāra sēdē nolemj celt pagasta namu pašā pagasta centrā pie Adzeļu mājām.

1869. gada 19. martā pagasta valde pārnāk uz jaunuzcelto namu. Tad rodas doma pārcelt jaunajā ēkā arī pagasta skolu, kura darbība joprojām noris šaurajā Gaides saiešanas nama telpās.

Skolu jaunajās telpās uzņemas iekārtot pagasta vecākais, Druļu māju īpašnieks Kārlis Vītols. Viņš rosīgi ķeras pie skolas inventāra un mācību līdzekļu iegādes. Tiek izsludinātas skolotāju vēlēšanas.

1870. gada 23. jūlijā par skolotāju ievēl krievu valodas pratēju Valkas skolotāju semināra audzēkni Jāni Bugānu ar algu 265 sudraba rbļ., kā arī piešķir zemi, malku, un tiek atbrīvots no visām maksāšanām.

Jānis Bugāns darbu uzsāk tikai 1871. gada 18. janvārī, māca skolēniem katķismu, bībeles stāstus, latviešu valodu – lasīšanu un rakstīšanu, galvas un tāfeles rēķinus, dziedāšanu. Dažiem skolēniem māca vācu valodu un rokdarbus, liekas, ka privāti. Skolēnu skaits skolā 60 – 70 skolēni.

Vecākās paaudzes kaugurieši J.Bugānu min kā lielu mednieku un bargu skolotāju. Kā audzināšanas līdzekli izmantojis lineālu un citus tamlīdzīgus līdzekļus. Viens no skolotāja J.Bugāna labākajiem darbiem ir skolas un Adzeļu mājas apkārtnes izkopšana. Skolas alejas koki liek godam pieminēt to dēstītājus – skolotāju un viņa skolēnus. Tiek iekārtots ābeļu un ogu dārzs.

1876. gadā tiek pieņemts palīgskolotājs Jānis Lapsiņš, pēc tam ar 1878./ 79. māc.g. cits palīgskolotājs Pēteris Mednis.

1881. gada 23. februārī Kauguru pagasta valde izsludina skolotāju vēlēšanas. Par skolotāju ievēl Valkas Tērauda semināra audzēkni Miķeli Jungu. Viņš šai skolā strādā līdz 1914. gadam.Kā liecina dokumenti, Kauguru skolā ar 1887./88.m. g. nav vairs mācīta vācu valoda, bet 4 reizes nedēļā krievu valoda, sāk mācīt arī vēsturi un meitenēm rokdarbus.

Ar 1892./93.mācību gadu skolotājs M.Junge visus skolas rakstus kārto krievu valodā. **1893.gadā** pagasts nolemj skolas telpas paplašināt un 1894. gadā izbūvē jumta stāvu.

Pēdējo reizi rediģēts 2011.gadā.

Skolā sāk strādāt otrs skolotājs Eduards Damroze, kam ir gluži pretēji uzskati, kas iesaistās un atbalsta 1905. gada revolūcijas idejas.

Kā atceras pensionāre M.Bilde, tad visi mācību priekšmeti bija jāmācās krievu valodā. Skolotājs M.Junge bija ļoti bargs un nežēlīgs. Kādas gan varēja būt skolēnu zināšanas, ja neizprotamu krievu valodas tekstu vajadzēja „iekalt no galvas”. Darba diena sākās un beidzās ar lūgšanām. Rakstu darbus izpildīja uz tāfelītēm. Papīrs bija liels retums. Skolā bija internāts, bet bieži saluši, jo telpas bija drēgnas, drānas kādas nu katram mugurā. Iesnas bija pastāvīgs vārgāko skolēnu pavadonis. Rītos, pusdienās un vakariņās ēduši katrs savu līdzpaņemto „kulītes” saturu: maizes klaipiņš, biezpiena cibiņa, kaņepes, dažiem cepti kartupeļi, no rupjiem miltiem ceptas „kūkas” vai cukura grauds, tas jau bija liels gardums. Klāt piedzēra tēju, tējāju nesa paši.

1914. gada rudenī par skolas pārzini ievēl Dāvidu Zaķi (dzimis 1888. g. 2. janvārī, miris 1955. g. janvārī) Drīz vien D.Zaķi iesauc karā un skolā viņš atgriežas tikai 1918. gadā. Kara laikā skolotāji Kauguru skolā bieži mainās. Dokumentos min šādus skolotājus: Elza Ziemele – Kaktiņa, Elza Junge, Milda Spale, Olga Skuja, Berta Kārkliņa, Voldemārs Zolmanis, Eduards Damroze.

Ar 1920. gadu Latvijā tika noteikta obligāta 6-klasīga pamatskolas izglītība. Kauguros pagasta vara rūpējas, lai 1920. gadā tiktu atvērta 5. klase un 1922. gadā jau 6. klase. Skolā mācās zem simts skolēniem. Skolas telpas kļūst par šaurām.

1925. gada izglītībai Kauguros tiek svinēti 100 gadi. Tad skolā mācās 115 skolēni un strādā 5 skolotāji. Referātu par izglītību Kauguru pagastā nolasīja H.Endzeliņš, bet apsveikuma telegrammas tika saņemtas no Valsts prezidenta Jāņa Čakstes, Saeimas priekšsēdētāja Kalniņa un Ministru prezidenta H.Celmiņa.

Tikai 1932. gadā skola ar bazāru un sarīkojumu palīdzību, vēlāk piešķirot līdzekļus no pagasta budžeta, var uzsākt jaunās skolas būvi, jo ir uzkrājušies līdzekļi – apmēram 33 000 Ls.

Jauno skolas ēku atklāj 1935. gada 5. janvārī. Jaunajā skolas namā ir 5 klašu telpas, darbnīca, fizikas kabinets, plaša aktu zāle, 4 guļamtelpas, 2 mazgājamās telpas, skolotāju dzīvokļi, dzīvoklis apkopējai, ēdamistaba, virtuve. Viss tas kopā bija izmaksājis 86 596,85 Ls.

1940. gadā tiek mainīts skolas nosaukums - Kauguru pagasta nepilnā vidusskola (mācības notiek 7 gadus)

Vācu okupācijas gados skola iegūst Tautskolas nosaukumu, tāpat kā Lielvācijā. Pēc tam skola pārstāj darboties, jo šeit izvietojas karavīru kazarmas, un atkāpjoties viss tiek izpostīts.

1944. gada rudenī skolas vadību uztic D.Zaķim, un strādā 6 skolotāji: P.Jerkina, A.Garsele, V.Čakare, E.Zaķe u M.Ērmanis, un mācības uzsāk 164 skolēni, bet sekmes ir

Pēdējo reizi rediģēts 2011.gadā.

vājas. 1945./46. m.g. pie skolas atver 1.-4. klašu komplektu ar krievu mācību valodu 46 skolēniem skolotājas Marijas Sokolovas vadībā.

1955. – 1958. g. par skolas direktoru strādā Pēteris Grāpis.

1958. – 1962. g. par skolas direktori strādā Anna Piebalga. Viņas vadības laikā tiek daudz darīts, lai uzlabotu mācīšanas un audzināšanas darbu, sakārtotu un nostiprinātu skolas materiālo bāzi. Tiek izbūvēts skolas 3. stāvs, lai paplašinātu skolas telpas, ērtākās telpās iekārto internātu, pārbūvē skolas darbnīcas.

1961./62.m.g. uzsāk obligātu 8 - gadīgās skolas izglītības realizēšanu. Skolā strādā 12 skolotāji: I.Kalviške, A.Ponnis, V.Ķikulis, Ā.Tolmane, L.Dukure, L.Stumpe, E.Pelcberga, Z.Gailīte, R.Lapsiņa, I.Krūskope, V.Golubeva.

1961./62. skolu pārdēvē par J.Endzelīna Kauguru 8 - gadīgo skolu, jo izcilais valodnieks šajā skolā mācījies no 1881. – 1884. gadam.

1962. -1969.g. par skolas direktori strādā Ilona Kalviške.

1963. g. uzcēla skolotāju māju.

1969.-1988. g. par skolas direktori strādā Rasma Zvirbule.

1988. – 1992. g. par skolas direktoru strādā Artūrs Skrastiņš.

Ir Latvijas atmodas laiks, Latvijas Valsts atgūst neatkarību. 1991. g. 19. aprīlī skolas karogu iesvēta mācītājs Andrejs Kavacis. Karoga metu zīmēja skolotāja Simona Abome, bet darināja mūsu skolas absolvente, tekstilmāksliniece Aija Freimane. Karoga devīzes"Augt, degt un ilgi mirdzēt" autore ir skolotāja Aina Lāce.

Mūsu skolā mācījušies šādi ievērojami cilvēki:

Latviešu valodnieks, zinātnieks ar pasaules slavu, akadēmiķis, profesors, doktors Jānis Endzelīns.

Literatūras kritiķis, žurnālists Jānis Asars.

Valodnieces R. Grīse un V.Skujīņa.

Žurnālists A.Ustups, docentes M.Vīksna – Baķe, G. Kalniņa u.c.

No 1993. g. līdz šim skolas direktore ir Iveta Rambola.

Bērnudārzi

Agrāk pašreizējā Kauguru pagasta teritorijā pastāvēja divas pašvaldības un vairāki kolhozi.

1948. gadā Kauguru ciemā bija kolhozs „Kaugurieši”. 1949. gadā nodibinās otrs kolhozs - „Brīvais zemnieks”.

1949. gadā Mūru ciemā nodibināti divi kolhozi - „Gaišais rīts” un „Progress”.

Pēdējo reizi rediģēts 2011.gadā.

1950./51. gadā kolhozi apvienojas un izveidojas kolhozi „Kaugurieši” un „Progress”.

1974. gadā abi kolhozi apvienojas un nodibinās kolhozs „Kaugurieši”.

1952. gadā darbu uzsācis bērnodārzs kolhozā „Progress”. Tas ierīkots „Gaiķēnu” mājās, kuru saimnieki bijuši izvesti uz Sibīriju.

Sākumā bērnu bijis nedaudz, apmēram 10. Ar viņiem darbojušās 3 tantiņas - viena vārījusi ēst, divas pieskatījušas. 1953. gadā no Rīgas uz bērnodārzu atnākusi strādāt Hilda Mažāne - audzinātāja ar augstāko izglītību. Viņa arī turpmāk vadījusi bērnodārza darbu.

Tai laikā kolhozos obligāta prasība bijusi 120 izstrādes dienas sievietēm. Hildas Rosovas dēlam Ērikam bijis 1 gadiņš un 2 mēneši, kad viņa, lai tiktu pie prasītajām izstrādes dienām, sākusī strādāt bērnodārzā „Gaiķēnos”. Tur viņa veikusi gan auklītes, gan veļas mazgātājas darbus. Hilda atceras, ka vadītāja Mažāne bijusi ļoti jauka, bet stingra un prasīga. Darbiniekiem darbs bijis jāveic rūpīgi un ar lielu atbildības sajūtu. Tai laikā bērnodārzu apmeklējuši aptuveni 17 bērni. Saimniece bijusi ļoti mīlīga tantiņa - Milda Leitmane, ko bērni saukuši mīļvārdiņā par „saimniektantiņu”. Ēst vārījusi ļoti garšīgi, iespējams bijusi kaucmindiete.

Tā kā turpat netālu „Palejās” bijusi kolhoza dārzniecība, bērnodārza kopgaldam nav trūcis nekā. Bērni zemenes ēduši visu vasaru. Ēdienreizes pēc iespējas bijušas ārā - svaigā gaisā.

Rotaļu un ēdamtelpa bijusi viena un tā pati, bet gulējuši bērni atsevišķā telpā. Gultiņas un telpu grīdas bijušas krāsotas koši sarkanā krāsā. Hilda atceras, ka, tā kā mazie bērni vairāk rāpojuši un sēdējuši uz grīdas, tad vakaros negals bijis mazgāt viņu sarkanos ceļgalus, dibenus un drēbītes.

Nodarbības bērnodārzā vadījusi pati Mažāne. Notikušas gan rīta rosmes, gan fizikultūras, muzikālās stundas. Bērni mācīti zīmēt, pazīt burtus, darbojušies ar mālu.

Rotaļlietas bijušas saudzīgas- no koka, dzijas, lupatām. Reizi nedēļa meistars Jānis Spunde darbnīcā labojis salauztās rotaļlietas.

Mūrmuižā tai laikā strādājuši feldšere Siktāre. Ja kādam bērnam gadījies kāda vaina, ar zirgu braukts tai pakaļ. Telefons bērnodārzā nav bijis, tuvākais - centrālē Mūrmuižā. Bērni uz bērnodārzu vesti no piecus, sešus un vairāk kilometru attālām vietām.

Māsas Dzintra un Ināra Ķepes atceras, kā kopā ar brālīti Janci un māmiņu bieži mērojušas ceļu no netālajām „Daudziešu” mājām uz „Gaiķēniem”. Tai laikā ceļš licies garš un nogurdinošs. Māte, vadot uz bērnodārzu, pieteikusi būt paklausīgiem, citādi no meža iznāksot čigāni un aizvedīšot līdzi. Bērnodārzs atradies mežu ielokā. Dzintra, kam tai laikā bijuši 6 gadi, atceras, ka ēka bijusi ļoti liela, skaista, ka visi darbinieki bijuši ļoti laipni, mīļi.

Pēdējo reizi rediģēts 2011.gadā.

Inārai atmiņā palikušas rotaļas smilšu kastē. Nepaticis gulēt diendusu, taču auklīte visu laiku sēdējusi klāt un bijis vien jāguļ,

Hilda Rosova par Ķepu ģimeni atceras, ka bērni savā starpā bijuši ļoti mīļi, izpalīdzīgi un vienmēr turējušies kopā. Meitenes bijušas ļoti strādīgas.

Otrs bērnudārzs bijis kolhozā „Kaugurieši”, „Vanagos”. Tā bijusi liela, skaista māja. kurai apkārt bijis parks. Arī šīs ēkas saimnieki tikuši izsūtīti.

Pāvels Radziņš, kas tai laikā bijis šoferis uz pirmās mašīnas kolhozā, atceras, kā tā laika kolhoza priekšsēdētāju, kopā ar kādu kundzīti, vedis lūkot, kā bērnudārzs iekārtots. Abi nākuši atpakaļ ļoti apmierināti par redzēto.

Pāvels arī vēlāk šad tad vedis uz „Vanagiem” produktus. Atceras, ka prefī vienmēr iznākuši smaidīgi sievišķi baltos lakatiņos. Bērnudārza telpas atceras maz, esot bijis aizņemts ar darbiem un amizēšanos ar strādniecēm. Atceras to, ka telpas bijušas ļoti plašas, gaišas. Uz sienām bijuši gleznojumi. Bērnudārzu vadījusi un ar bērniem darbojusies Antonija Bērziņa. Par pavāri strādājusi Anna Ose.

Zenta un Bonifācijs Medņi atceras, ka 1965. gadā ievākušies „Vanagu” mājas vienā pusē - uz dzīvi. Otru pusi apdzīvojusi kāda krievu ģimene. Tai laikā bērnudārzs tur vairs nav bijis, tikai dažās aizslēgotās telpās vēl glabājies inventārs - gultiņas, skapji, lielas baltas klavieres. Zenta atceras, ka iespaidīgi izskatījušies skaistie gleznojumi uz sienām.

Ap 1970. gadu „Vanagu” ēka nodeg. Vēlāk zem mājas, aizbirušā pagrabā, atrasti paslēpti skaisti seno laiku trauki, ko, acīm redzot, tur paglabājuši saimnieki, pirms došanās uz Sibīriju.

Tagadējā bērnudārza sākums – 1983. gads, kad tika likts pirmais bērnudārza pamatakmens. Otrās tādas mājas Valmieras pusē nav. B/d. tapa ar toreizējās bagātās lielsaimniecības „Kaugurieši” priekšsēdētāja Freimaņa kunga svētību.

Šo sapni viņš bija lolojis gadiem ilgi – „Kolhozu „Kaugurieši” sāku vadīt 1974. gada februārī, līdz ar „Progresu” un „Kaugurieši” apvienošanu. Tajā laikā doma par bērnudārza nepieciešamību bija populāra, un tāda bija arī mana pārliecība. Pirmo reizi publiski solījumu par to, ka mums būs bērnudārzs, devu 1974. gada jūlijā „Detlavos” - Jāņa un Augēnijas Vītoli kāzās. Diemžēl līdz solījuma realizācijai pagāja 10 gadi. Šajā laikā nācās izlīdzēties ar kolhoza „Kopsolis” palīdzību bērnudārzā Rubenē.

Mums jauna bērnudārza celtniecībai bija divi galvenie kavēkļi - naudas trūkums un neieklāšana plānā, un līdz ar to, neiespējamība izgatavot projektu.

Sākām domāt par telpu pielāgošanu. Skati tika vērsti uz „Kaņaudām”, bet nebija, kur izvietot iedzīvotājus, un nebija iespējams arī iekļauties sanitārajās prasībās. Sākām kampaņu, lai iespaidotu rajona vadību - sievietes vāca parakstus, atzīmēja savas prasības

Pēdējo reizi rediģēts 2011.gadā.

vēlēšanu biļetenos (tam valdība pievērsa īpašu vērību), izmantoju iespēju uzstāties no augstākām tribīnēm. Tikai pēc katras tādas uzstāšanās pie vārda vairs netiku 2-3 gadus.

Nekas cits neatlika, kā attīstīt ražošanu un kļūt bagātiem. Uzplaukums galvenokārt saistāms ar putnkopības attīstību līdz 1300 tonnām gadā. Pašu nauda deva arī zināmu neatkarību no valdības. Ar šefiem - „Agropojektu” - vienojos, ka lauksamniecības darbu vietā viņi izgatavos projektu. Viņi godam veica savu darbu, un mūsu bērnudārzs bija pirmais projektētais šāda tipa dārzs. Mēs to vēl papildinājām ar sporta zāli otrajā stāvā un izmainījām rotaļu nojumes.

Pie mums darbā pārnāca pieredzējis būvdarbu vadītājs Bruno Zēlis. Sākām tajā laikā neatļautu būvmateriālu iegādi mazumtirdzniecības veikalos. Darbs sākās bez iekļaušanas plānā un bez īpašas reklāmas. Šajā gadā oficiāli būvējamais bērnudārzs bija Ļeņina kolhozā Kocēnos. Tajā laikā par bērnudārzu būvniecības plāna izpildi bija jāatskaitās Maskavā. Mūsu republikas ambiciozajai vadībai būtu liels negods, ja uzdevums netiktu izpildīts.

Kocēnos būvdarbi diez ko neveicās. Meklēt izeju pie mums bija atbraucis lauksaimniecības ministrijas celtniecības daļas vadītājs Genādijs Tolstikovs. Viņš bija pārsteigts, cik tālu un kvalitatīvi uzcelts pagrīdes bērnudārzs un saprata, ka mēs varam mazināt republikas negodu. Viņš apsolīja zaļo gaismu Valsts plāna komitejā jebkādu materiālu iedalīšanai. Man bija jāapsola, ka bērnudārzu nodosim ekspluatācijā līdz gada beigām. Tas, protams, bija mūsu interesēs. Darāmā vēl bija diezgan. Pie tam traģiski bojā aizgāja būvdarbu vadītājs Bruno Zēlis.

Darbu vadību pārņēma Juris Gailis un Agris Klaperis. Es nepārtraukti kontrolēju darba disciplīnu un nežēlīgi sodīju pārkāpējus. Zaharjonoks pat vairākas reizes no objekta nokļuva atskurbtuvē. Tagad man pat viņa žēl. Toreiz situācija bija jāizmanto, jo, neizpildot solījumu, mēs vēlāk sastaptos ar milzīgām grūtībām visa nepieciešamā sagādē.

Pie mums darbā pārnāca pieredzējusi bērnudārza vadītāja Zinta Kapzeme, kurai viss bija skaidrs par nepieciešamo inventāru. Atbalsts no Tolstikova bija milzīgs. Pietika tikai viņam piezvanīt un jautājumi tika nokārtoti. Ar milzīgu entuziasmu strādāja bērnu vecāki. Ojārs Kajaks mežā atrada īpatnēju koka saaugumu, kurš vēl tagad atrodas iebetonēts bērnudārza priekšā. Vienlaicīgi tika komplektēti kadri. Bērnudārzs tapa kā pasakā. Mākslinieks Jānis Jansons veica grupiņu noformēšanu pēc pasaku motīviem, un bērnudārzs ieguva nosaukumu „Pasaciņa”. Mēs savu solījumu izpildījām. Genādijs Tolstikovs bija sajūsmā un apsolīja celtniekus prēmēt ar motociklu ar blakusvāģi. Šis solījums gan palika tikai solījums, tomēr mēs bērnudārza apgādē apsteidzām visus plānā iekļautos bērnudārzus. Un labi, ka tā.”

Tad pienāca 1985. gada 27. aprīlis - svētku diena. Rīta pusē vēl uzsniga sniegs. B/d. vārti plaši atvērās, sagaidot audzēkņus, viņu vecākus, viesus un arī tos, kuri šo ēku būvēja. Skanēja brīnišķīgi vārdi, sirsnīgi vēlējumi un dziesmas tikai par pasakām.